

MUUTOSTALOUSARVIO II 2025

Ikäihmisten toimiala

Kanta-Hämeen hyvinvointialue

Elämäntarkkailulautakunta 21.10.2025

Sisällysluettelo

1	Ikäihmisten toimialan muutostalousarvio	1
1.1	Tekniset muutokset	2
1.2	Erilliskehysten purku	2
1.3	Määrärahamuutokset	3
1.4	Muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin.....	3
1.5	Toimialan muutostalousarvio	4

1 Ikäihmisten toimialan muutostalousarvio

Ikäihmisten toimialan talousarviossa arvioitiin riskeiksi samanaikaisten muutosten hallitsemisessa onnistuminen ja varahenkilöstön keskittäminen. Talousarvioraamin 2025 muutoksena ikäihmisten palveluiden toimialueelta siirrettiin 8,04 miljoonaa euroa (150 henkilötyövuotta vastaavat henkilöstökulut) keskitettyyn varahenkilöstöön konsernipalveluiden toimialueelle. Kotihoidon ja asumispalveluiden varahenkilöstön tilikauden 2024 toteuma oli 4,7 miljoonaa euroa. Alkuvuoden 2025 toteuman perusteella henkilöstökulujen ja työvoiman vuokrauksen määrärahojen riittävyys muodostavat merkittävän riskin talousarviossa pysymiseen. Varahenkilöstön saatavuus ei ole vastannut alkuvuonna toiminnan tarpeeseen, mikä on näkynyt budjetoitua suurempana vuokratyövoiman käyttönä. Ikäihmisten toimiala ei ole saanut lähellekään toimialalta siirrettyä summaa vastaavaa määrää keskitetyn varahenkilöstön työpanosta. Vuonna 2024 varahenkilöstöä käytettiin selkeästi enemmän ja pidempiaikaisiin poissaoloihin kuin keskitetty malli on tänä vuonna mahdollistanut. Rekrytointikielto ja kotihoidon alkuvuoden pitkään kestäneet järjestelmähaasteet ovat niin ikään vaikuttaneet alkuvuoden työvoiman vuokrauksen tarpeeseen. Työvoiman vuokrauksen määrärahavaraukseen kohdistuu merkittävä ylitysuhka.

Asumispalvelujen tulosalueen alkuperäinen talousarvio laadittiin muuttuneen mitoituksen (0,65 -> 0,60) pohjalta. Ympäri vuorokautisen palveluasumisen henkilöstömitoituksen muutos ei realisoitunut vielä alkuvuonna täysimääräisenä. Yt-menettelyjen toimeenpano on jatkunut pitkälle kuluvan vuoden puolelle. Asumispalvelujen lyhytaikaispaikkoja on alkuvuonna 2025 ostettu huomattavasti alkuvuoden vaikean influenssakauden aikana sairaaloiden potilasvirtauksen varmistamiseksi. Myös huhtikuussa tapahtuneen Riihimäen osastomuutoksen sujuvuuden varmistamiseksi on jatkettu lyhytaikapaikkojen ostamista, koska uusi arviointi- ja kuntoutusyksikkö on pystynyt aloittamaan toimintansa vajaalla kapasiteetilla henkilöstövajauksen vuoksi. Hämeenlinnan alueella keskitetyn varahenkilöstön saatavuus asumispalveluihin ei ole toteutunut odotetusti.

Kotihoidon tulosalueen henkilöstökulut budjetoitiin resursointityökalun mukaisesti. Varattu resurssikustannus on osoittautunut haasteelliseksi suhteessa tuotettujen palvelutuntien määrään. Resursointityökalussa keskeinen henkilöstömitoitukseen vaikuttava tekijä on välittömän työajan osuus, ja alkuvuoden aikana useassa tiimissä ei ole päästy vielä tavoitetasolle. Kotihoidon käyttösuunnitelmassa huomioitiin niin ikään järjestämistavan muutoksella tavoiteltava henkilöstökulujen 1,2 miljoonan euron säästötavoite. Kotihoidon tulosalueen henkilöstökulujen määrärahavaraus on palkkakehyksen purkamisen jälkeen noin 3,7 miljoonaa euroa pienempi kuin

tilikauden 2024 toteuma, kun varahenkilöstön osuutta ei huomioida. Riihimäen kotihoidon osalta ennakoitiin nopeampaa muutosta järjestämistavan muutoksella omasta tuotannosta ostopalveluihin, mutta säästövaikutuksia ei ole pystytty kuluvaan vuonna toteuttamaan. Alkuvuoden järjestelmähaasteiden lisäksi siirtyminen ostopalveluihin on tehty hallitusti ja asiakasturvallisuus huomioiden, mikä on näkynyt ennakoitua hitaampana järjestämistavan muutoksena.

Kotihoidossa vuokratyövoiman vähentäminen, järjestämistavan muutos, välittömän työajan osuuden kasvattaminen ja henkilöstöresurssin suunnittelu resursointityökalun avulla sekä keskitettyyn varahenkilöön siirtyminen ovat kaikki muutoksina niin suuria, että niiden vaikutukset taloudessa ja tuottavuudessa näkyvät asteittain. Lisäksi pitkään kestäneiden alkuvuoden järjestelmämuutosten vuoksi niiden toimeenpano pystyttiin aloittamaan merkittävästi suunniteltua myöhemmin.

Pitkäaikaisen yhteisöllisen asumisen ostopalvelun volyymi kasvoi merkittävästi vuoden 2024 viimeisellä vuosipuoliskolla. Vuoden 2025 budjetin laadinta perustui pääosin 1–6/2024 toteumaan, jolloin budjetoinnissa ei huomioitu volyymin kasvua. Yhteisöllisen asumisen ostopalvelun määrärahavaraukseen kohdistuu merkittävä ylitysuha.

1.1 Tekniset muutokset

Muutostalousarviossa toteutettiin tulosalueen sisäisiä kustannuspaikkojen välisiä teknisiä siirtoja, joilla ei ole vaikutusta tulosalueiden tai toimialueen tiliryhmiin tai toimintakatteeseen.

1.2 Erilliskehysten purku

Palkkakehysten purku

Konserni- ja tukipalvelujen toimialalle kirjattu palkankorotuskehys pitää sisällään uuden, vielä neuvotteluvaiheessa olevien työehtosopimusten arvioidut euromääräiset vaikutukset palkankorotuksiin. Palkankorotukset kohdennetaan toimialojen talousarvioon muutostalousarvioiden kautta siinä vaiheessa, kun sopimuskorotukset ja niiden tarkempi kohdentuminen on tiedossa.

Muutostalousarviossa on purettu osa konserni- ja tukipalvelujen toimialalle kirjatusta palkkakehystä, jossa tehdyt muutokset vaikuttivat toimialan toimintakatteeseen 3,1 miljoonalla eurolla.

Palkkakehysten purkamisen sisällä tehdyillä määrärahamuutoksilla ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialueetasolla.

Tasapainottamiskehysten purku

Tasapainottamiskehys pitää sisällään alibudjetoinnit huomioiden uudet tasapainottamistoimet vuosille 2025–2027 ja lisäksi vuodelle 2026 aluevaltuuston 19.12.2023 § 108 hyväksymän tasapainottamiskehysten sekä palveluverkon ja valtion menoleikkauksien kohdentamattomat erät.

Uusien tasapainottamistoimien osalta vuoden 2025 toimista suurin osa kohdennettiin toimialoille alkuvuoden talousarviomuutoksen yhteydessä. Kevään muutostalousarviossa kohdentamatta jäivät säästöt henkilöstökuluista (375 000 euroa), jotka kohdennettiin tässä muutostalousarviossa. Säästöt kohdennettiin hallinto- ja toimistohenkilöstön palkkojen suhteessa toimialoille. Ikäihmisten palveluiden toimialan säästöt ovat 41 000 euroa.

Tasapainottamiskehysten purkamisen sisällä tehdyillä määrärahamuutoksilla ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialueetasolla.

1.3 Määrärahamuutokset

Ikäihmisten palveluiden toimialalle ei esitetä määrärahakorotuksia.

1.4 Muutoksen vaikutus toiminnan tavoitteisiin ja tulo- ja menoarvioihin

Ikäihmisten toimialan talousarviomuutoksena korotetaan henkilöstökuluja yhteensä -3,0 miljoonalla eurolla. Talousarviomuutokset heikentävät toimialan toimintakatetta -3,0 miljoonaa euroa. Muutoksella ei ole toimintakatevaikutusta hyvinvointialueetasolla.

Toiminnallisiin tavoitteisiin muutoksilla ei ole vaikutusta.

1.5 Toimialan muutostalousarvio

IKÄIHMISTEN TOIMIALA								
Tuloslaskelma (1000 €)	MTA I 2025	Tekniset siirrot	Palkka- kehyyksen purku	Tasapai- nottamis- kehyyksen purku	Tekniset muutokset yhteensä	Määräraha- muutokset	Muutokset yhteensä	MTA II 2025
Toimintatuotot	43 911	0	0	0	0	0	0	43 911
Myyntituotot	3 298	0	0	0	0	0	0	3 298
Maksutuotot	32 169	0	0	0	0	0	0	32 169
Tuet ja avustukset	167	0	0	0	0	0	0	167
Muut toimintatuotot	8 277	0	0	0	0	0	0	8 277
Toimintakulut	-198 217	0	-3 073	41	-3 032	0	-3 032	-201 249
Henkilöstökulut	-82 073	0	-3 073	41	-3 032	0	-3 032	-85 105
Palvelujen ostot	-89 883	0	0	0	0	0	0	-89 883
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 035	0	0	0	0	0	0	-2 035
Avustukset	-8 866	0	0	0	0	0	0	-8 866
Muut toimintakulut	-15 359	0	0	0	0	0	0	-15 359
Toimintakate	-154 306	0	-3 073	41	-3 032	0	-3 032	-157 339
Valtion rahoitus	0	0	0	0	0	0	0	0
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	0	0	0	0	0
Vuosikate	-154 306	0	-3 073	41	-3 032	0	-3 032	-157 339
Suunnitelman mukaiset poistot	-179	0	0	0	0	0	0	-179
Tilikauden tulos (ennen sisäisiä eriä)	-154 485	0	-3 073	41	-3 032	0	-3 032	-157 517